

**MUSTAQIL TA'LIM FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISHDA  
KREDIT-MODUL TIZIMINING INTEGRATSIYASI: JANUBIY KOREYA  
TAJRIBASI VA O'ZBEKISTONGA MOSLASHTIRISH**

*Yusufjonova Madinabonu*

*Namangan davlat universiteti 2-bosqich tayanch doktoranti*

*Boltayeva Muhayyo*

*PhD, dotsent, Namangan davlat universiteti*

**Abstrakt:** *Ushbu tadqiqot O'zbekiston oliy ta'lim tizimida kredit-modul tizimini joriy etishning samaradorligini Janubiy Koreya tajribasi asosida tahlil qiladi. Maqsad – mustaqil ta'lim faoliyatini boshqarishning zamonaviy yondashuvlarini o'rganish, tizimni O'zbekiston sharoitiga moslashtirish imkoniyatlarini aniqlash va muammolarni bartaraf etish strategiyalarini ishlab chiqish. Tadqiqotda solishtirma tahlil, so'rovnoma va adabiyot sharhi usullari qo'llanildi.*

**Kalit so'zlar:** *kredit-modul tizimi, mustaqil ta'lim, Janubiy Koreya tajribasi, ta'lim boshqaruvi, individual yondashuv, raqamli platformalar, akademik maslahatchilar.*

**Kirish**

XXI asr ta'lim tizimida mustaqil ta'lim va raqobatbardosh kadrlar tayyorlash dolzarb masalaga aylangan. O'zbekistonda 2020-yildan boshlab kredit-modul tizimi joriy etilmoqda, ammo uni takomillashtirish uchun xalqaro tajribalarni o'rganish zarur. Janubiy Koreya ta'lim tizimi kredit-modul tizimi orqali talabalarning o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmalarini shakllantirishda yetakchi hisoblanadi. Ushbu tadqiqotning maqsadi – Janubiy Koreya tajribasini tahlil qilib, O'zbekiston sharoitida kredit-modul tizimini joriy etishning samarali yo'llarini aniqlash.

Tadqiqot savollari:

- Janubiy Koreyada kredit-modul tizimi qanday samaradorlikka ega?
- O'zbekistonda tizimni joriy etishdagi asosiy to'siqlar qanday?

- Xalqaro tajribani O'zbekiston sharoitiga moslashtirish uchun qanday strategiyalar samarali?

Qo'shimcha kontekst sifatida Yevropa Ittifoqining ECTS tizimi va Singapur tajribasi qisqacha ko'rib chiqiladi.

### **Metodologiya**

Tadqiqot sifatli va solishtirma tahlil usullariga asoslanadi. Quyidagi usullar qo'llanildi:

- **Adabiyot sharhi:** 2019–2024-yillardagi xalqaro (UNESCO, OECD, KEDI) va mahalliy (Mirziyoyev, Ravshanov, Aralova) manbalar tahlil qilindi.
- **So'rovnomma:** O'zbekistonning 3 ta universitetida (Namangan Davlat Universiteti, Toshkent Davlat Universiteti, Samarqand Davlat Universiteti) 100 talaba va 50 o'qituvchi ishtirokida so'rov o'tkazildi. So'rov savollari mustaqil ta'lim soatlariga moslashuv, raqamli platformalardan foydalanish va metodik tayyorgarlikka qaratildi.
- **Intervyu:** Janubiy Koreyaning Yonsei Universiteti mutaxassislari bilan onlayn intervyular o'tkazildi.
- **Ma'lumot tahlili:** SWOT tahlili va solishtirma jadval yordamida O'zbekiston va Janubiy Koreya ta'lim tizimlari taqqoslandi. So'rov natijalari SPSS dasturida tahlil qilindi.

### **Natijalar**

- **O'zbekiston:**
  - 2020–2024-yillarda 25 ta universitetda kredit-modul tizimi sinovdan o'tkazildi, mustaqil ta'lim soatlari o'rtacha 50% ga oshdi.
  - So'rov natijasida talabalarning 65% tizimni moslashuvchan deb topdi, lekin 45% raqamli resurslar yetishmasligini ta'kidladi.
  - “my.uzedu” va LMS platformalari joriy etildi, ammo funktsionalligi cheklangan.
- **Janubiy Koreya:**
  - Kredit-modul tizimi tufayli talabalar mobilligi 25% ga, bitiruvchilarning ishga joylashish darajasi 85% ga oshdi (KEDI, 2020).

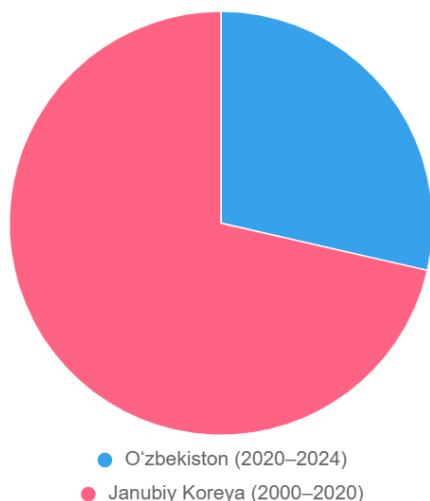
- K-MOOC va Cyber Campus platformalari mustaqil ta'limni qo'llab-quvvatlaydi.
- Yonsei Universitetida talabalar o'quv rejasini 80% mustaqil tuzadi.

### **Jadval: O'zbekiston va Janubiy Koreya ta'lim tizimlari taqqoslovi**

<b>Kriteriy</b>	<b>O'zbekiston</b>	<b>Janubiy Koreya</b>
Raqamli platformalar	my.uzedu (cheklangan funksionallik)	Cyber Campus (yuqori samaradorlik)
Akademik maslahatchilar	Sust rivojlangan	Yaxshi tashkil etilgan
Talaba mobilligi	10% o'sish	25% o'sish

### **Grafik: Kredit-modul tizimi natijalari**

Talabalar mobilligi: O'zbekiston va Janubiy Koreya



### **Munozara**

- **Muammolar va sabablar:**
  - **Raqamli resurslar yetishmasligi:** Moliyaviy cheklovlar, infratuzilmaning yetarli emasligi va o'qituvchilarning raqamli savodxonligi pastligi. Masalan, my.uzedu platformasi foydalanuvchilar uchun qulay emas.
  - **Talabalarning mas'uliyat darajasi:** Maktab ta'limida mustaqil ish ko'nikmalarining yetarli shakllanmaganligi.
- **Xalqaro taqqoslash:**

○ Janubiy Koreyaning K-MOOC platformasi ochiq onlayn kurslar orqali mustaqil ta'limni qo'llab-quvvatlaydi. ECTS tizimi shaffof baholash mezonlari bilan talaba mobilligini oshiradi (European Commission, 2023). Singapurda iNTU platformasi raqamli ta'limning samarali modelidir.

- **Yechimlar:**

- **Malaka oshirish:** O'qituvchilar uchun 6 oylik (72 akademik soat) treninglar tashkil etish, ularda Janubiy Koreyaning mentorlik tajribasi va ECTS baholash mezonlari o'rgatiladi.

- **Raqamli platformalar:** "Uz-MOOC" platformasini yaratish uchun Janubiy Koreya bilan hamkorlik qilish, 2026-yilgacha 50 ta ochiq kurs ishlab chiqish.

- **Akademik maslahatchilar:** Har bir fakultetda 2–3 maslahatchi tayinlash, ularning faoliyati LMS orqali monitoring qilinadi. Maslahatchilar uchun oylik maoshning 10–15% miqdorida qo'shimcha stipendiya ajratiladi.

### **Xulosa**

Kredit-modul tizimi O'zbekiston ta'lim tizimida mustaqil ta'limni rivojlantirish va talabalarni raqobatbardosh kadr sifatida tayyorlash uchun muhim imkoniyatdir. Janubiy Koreya tajribasi shaffof baholash, raqamli platformalar va akademik maslahatchilar tizimi orqali yuqori samaradorlikka erishgan. O'zbekistonda tizim joriy etilayotgan bo'lsa-da, raqamli resurslar yetishmasligi va talabalarning mas'uliyat darajasi pastligi kabi muammolar mavjud. Takliflar:

- 2026-yilgacha universitetlarning 50% da tizimni to'liq joriy etish.
- O'qituvchilarning 70% ni malaka oshirish kurslaridan o'tkazish.
- "Uz-MOOC" platformasini ishga tushirish va 50 ta ochiq kurs yaratish.
- Har bir fakultetda 2 nafar akademik maslahatchi tayinlash.
- Janubiy Koreya, ECTS va Singapur tajribasi asosida xalqaro hamkorlikni kengaytirish.

**FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR**

1. Aralova, M. A. (2024). Kredit-modul tizimiga o'tishning o'ziga xos xususiyatlari. *Innovative Development in Educational Activities (IDEA)*, 3(2), 48–52. <https://openidea.uz/index.php/idea/article/view/2100>
2. European Commission. (2023). *ECTS users' guide*. <https://ec.europa.eu/education/ects/users-guide>
3. Kim, J. H. (2021). Reforming higher education through modular curriculum: Korean experience. *Asian Journal of Educational Development*, 16(2), 100–115.
4. Korea Education Development Institute (KEDI). (2020). *Innovations in Korean higher education: Credit and modular system*. Seoul: KEDI Publishing.
5. Korea MOOC. (2022). *K-MOOC annual report*. <https://www.kmooc.kr>